

Warunkiem prawidłowego wymawiania wszystkich głosek jest m.in. sprawne działanie narządów mowy. Realizacja każdej głoski wymaga innego układu artykulacyjnego i innej pracy mięśni. Ćwiczenia narządów artykulacyjnych mają na celu wypracowanie zręcznych i celowych ruchów języka, warg i podniebienia. Niejednokrotnie sama gimnastyka artykulacyjna wystarczy do zlikwidowania prostych wad wymowy.

PRZYKŁADY ĆWICZEŃ JĘZYKA:

- Wysuwanie języka – język wąski i szeroki Kierowanie języka w kącki ust: w prawo i w lewo przy szeroko otwartych ustach.

-Unoszenie języka na górną wargę –język wąski i szeroki (usta szeroko otwarte).Ćwiczenia wykonujemy bez pomocy dolnej wargi.

- Unoszenie języka za górne zęby i cofanie do podniebienia miękkiego.

- Konik – (buzia otwarta widzimy jak pracuje nasz język –biegnie konik)

- Sówka – powtarzamy hu hu , hu hu.....

- Dotykanie językiem zębów trzonowych górnych i dolnych. Dotykanie językiem poszczególnych zębów – po kolei.

-Język w przedsionku jamy ustnej, oblizywanie zębów (ruch okrężny). Oblizywanie warg ruchem okrężnym – usta szeroko otwarte.

-Mlaskanie czubkiem języka. Mlaskanie środkiem języka. Przyssanie języka do podniebienia przy szeroko otwartych ustach.

PRZYKŁADY ĆWICZEŃ ŻUCHWY:

- Szczękamy ząbkami – udajemy, że jest nam zimno (szczękamy tylko dolnymi ząbkami)

- Krowie żucie- (mocno opuszczamy żuchwę – żujemy mucząc jak krowka.)

- Żuchwa opada – (rączkę kładziemy pod brodą, żuchwa luźna – żeby odbijać rączkę mówimy SA SA SA , SA SA SA

- Prawo – lewo – przesuwaj przy otwartych ustach żuchwę raz w prawo raz w lewo.

PRZYKŁADY ĆWICZEŃ WARG :

- Szerokie otwieranie ust i zamykanie. Wysuwanie warg do przodu (jak przy samogłosce u), rozchylanie warg (jak przy samogłosce e). Ruchy wysuwania i rozchylania wykonywać naprzemiennie.
 - Złączyć wargi płasko. Rozciąganie warg poprzez cofnięcie kąćków ust (jak przy samogłosce i).
 - Układanie dolnej wargi na górną i górnej na dolną. Wysunąć wargi do przodu, ściągnąć je i przesuwać w kąćki ust: w prawo, w lewo: następnie wykonywać ruch okrężny.
 - Konik – parszkamy (głęboki wdech nosem i wypuszczamy powietrze na wargi)
 - Okienko – ząbki złączone , wysuwamy wargi do przodu robimy okienko (otwieramy) i zamykamy w dzióbek.
 - Osiołek i-o i-o i-o i- o.....(powtarzamy i – o)
 - Dolną wargą zasłonić dolne zęby: górną - górne zęby.
 - Całuski – mocno wargi do przodu.
 - Ziewamy – (ziewaj jakbyś miał za chwilę zasnąć)
 - Dmuchanie przez złączone wargi, lekko wysunięte do przodu :parskanie, cmokanie.
 - Wymawianie samogłosek: i –u, a następnie a, e, u, i, o, y (zachować tę kolejność)
- Podane wyżej ćwiczenia są podane w formie ścisłej (gimnastycznej), można je też prowadzić w formie zabawowej lub zadaniowej (Czy potrafisz?) pozostawiam to inwencji rodziców i samych dzieci. Dla przykładu:
- Oblizujemy się jak kotek po wypiciu mleczka, albo miś po zjedzeniu miodu.
 - Liczymy ząbki językiem: górne i dolne.
 - Myjemy ząbki językiem.
 - Ssiemy cukierek.
 - Posyłamy całuski babci, mamie ..(prześlij całuski na odległość)
 - Naśladowujemy kotka , który pije mleczko itp.